

UTLENDINGSNEMNDA
UNE

Norsk organisasjon for asylsøkere
Torggata 22
0183 OSLO

Deres referanse	Vår referanse	Dato
Brev 25.09.2014 og 02.10.2014	12/00703-19 14/00751-3	15.10.2014

Anmodning om å suspendere utreiseplikten for familier med lengeværende barn og spørsmål om rutiner ved vurdering av barns tilknytning

Vi viser til brev fra NOAS datert hhv. 25.09.2014 og 02.10.2014.

UNE ser det som positivt at NOAS gir informasjon og rettshjelp til lengeværende barnefamilier som ber NOAS om bistand, og at NOAS henvender seg til UNE med spørsmål knyttet til regelverket og vår saksbehandling. I de to brevene tar NOAS opp en rekke forhold. Vi finner det hensiktsmessig å svare tematisk, og i noen grad vise til informasjon vi har publisert på www.une.no eller redegjort for i tidligere korrespondanse. Dersom NOAS har ytterligere spørsmål er det mulig disse kan egne seg som tema i neste kontaktmøte mellom NOAS og UNE.

Spørsmål om suspendert utreiseplikt

Det pågår stadig prosesser om ulike endringer av utlendingsloven og –forskriften. UNE følger det til enhver tid gjeldende regelverk. UNE mener at det vil være opp til departementet å vurdere utsatt iverksetting eller berostillelse av saker i påvente av regelendringer om lengeværende barn. NOAS bør følgelig rette henvendelsen dit.

Vi viser til at departementet kan instruere UNE om prioriteringen av saker, jf. lovens § 76. Utlendingsloven § 90 niende ledd gir videre departementet adgang til å suspendere utreiseplikten av en bestemt type vedtak i påvente av regelendringer, jf. omtalen av bestemmelsen i Ot.prp. nr. 75 pkt. 16.1.2. Departementet har så langt ikke benyttet adgangen til å instruere i påvente av regelendringene for lengeværende barn.

Når UNE ved noen anledninger har suspendert utreiseplikten for personer med utreiseplikt til bestemte land, har det skyldes at sikkerhetssituasjonen i landet har fremstått som uoversiktlig og under en mulig forverring. Vi har i de situasjonene bl.a. sett behov for å innhente mer informasjon og se an om situasjonen stabiliseres før den suspenderte utreiseplikten oppheves eller omgjøringsanmodninger besvares.

Omgjøringsanmodninger og utsatt iverksetting

Etter våre interne retningslinjer om omgjøringsanmodninger, publisert på www.une.no, skal vi raskt ta stilling til om en omgjøringsanmodning inneholder nye opplysninger av en slik art at det er nødvendig å gi utsatt iverksetting av vedtaket for å kunne ta stilling til opplysningene, jf. retningslinjenes punkt 1.4. I henhold til etablerte rutiner vil Politiets utlendingsenhet (PU) kontakte UNE før en uttransportering finner sted dersom det er registrert en ubesvart omgjøringsanmodning på saken. Dette er for å sikre at UNE tar stilling til nye opplysninger. Dersom det ikke gis utsatt iverksetting vil klageren normalt ikke orienteres skriftlig om dette før

UTLENDINGSNEMNDA

Besøksadresse: Stenersgata 1 B/C
Postboks 8165 Dep. 0034 Oslo

Tlf: 21 08 50 00 Faks: 21 08 50 01
Internett: <http://www.une.no>

Org.nr: 9820 19095
Bank: 7694.05.02302

omgjøringsanmodningen besvares. Vi viser for øvrig til vårt brev av 31.01.2013 til NOAS om rutiner ved utsatt iverksetting og omgjøringsanmodninger.

NOAS fremsatte 24.09.2014 flere omgjøringsanmodninger, og viser i brevet til at to av disse ikke ble vurdert av UNE før retur fant sted til Nigeria. Etter å ha undersøkt opplysningene i NOAS' brev, ser det ut til at de to omgjøringsanmodningene som innkom om ettermiddagen ikke ble registrert og kanalisert videre til den ansvarlige landseksjonen før dagen etter. Det er beklagelig, da slike henvendelser som innkommer i ordinær arbeidstid iht. våre rutiner så snart som mulig skal bli vurdert av rette vedkommende her. Som følge av NOAS' brev går vi nå gjennom våre rutiner og håndhevelsen av disse. Etterfølgende saksbehandling i de to sakene tilsier forøvrig ikke at utsatt iverksetting ville blitt gitt om spørsmålet var blitt avgjort samme dag som anmodningen innkom.

UNEs sentralbord viderefremmer henvendelser knyttet til enkeltsaker. I de tilfellene der den som henvender seg f.eks. mangler fullmakt eller en sak er registrert som avsluttet i datasystemet DUF, vil sentralbordet vurdere hvem som er rette vedkommende for en henvendelse. Også sentralbordet vil gi henvendelser som er knyttet til en nært forestående uttransportering, høy prioritet. Etter vår vurdering er det sentralbordet som best sikrer at informasjon av betydning for spørsmål om utsatt iverksetting blir raskt vurdert. En forutsetning for at denne ordningen skal fungere er naturligvis at omgjøringsanmodninger blir oversendt i ordinær arbeidstid dersom det er nødvendig at UNE umiddelbart tar stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting.

Når en som skal returneres først kontakter NOAS tett oppunder uttransport, har vi forståelse for at NOAS ikke rekker å fremme en ev. omgjøringsanmodning før effektueringsfasen av vedtaket. Vi minner likevel om at vedtak fra UNE er endelige forvaltningsvedtak, og at personer som får et vedtak som innebærer utreiseplikt normalt gis en utreisefrist. I de fleste tilfeller er det først noe tid etter at denne fristen er overskredet at det blir tale om tvangsmessig effektivering ved politiet. Personer som mener å ha grunnlag for å fremme en omgjøringsanmodning bør så fremt mulig ikke vente til politiet pågriper vedkommende. Så sent fremsatte anmodninger kan føre til at UNE ikke rekker å vurdere dem før iverksetting finner sted. Anmodninger i denne fasen kan videre bidra til at situasjonen, til tross for et tidligere endelig vedtak, oppleves som mer uavklart og stressende enn nødvendig, også for medfølgende barn.

Det er Politiets Utlendingsenhet (PU) som har ansvaret for uttransportering av utlendinger uten lovlig opphold. PU informerer i noen grad UNE om planlagte uttransporteringer, bl.a. for at UNE skal kunne kontrollere at det ikke foreligger ubesvarte omgjøringsanmodninger som er til hinder for retur eller for å få UNEs vurdering av om det er spesielle forhold i saken politiet må ta hensyn til, f.eks. knyttet til returavtaler. I de tilfellene PU varsler UNE om forestående samordnede uttransporter av flere personer, vil vi også kunne iverksette en beredskap for å håndtere ev. omgjøringsanmodninger som fremmes i forbindelse med uttransporten. UNE er for øvrig i departementets tildelingsbrev pålagt å bidra til at returner kan skje så raskt og kostnadseffektivt som mulig, noe vi videre bidrar til bl.a. ved å søke å skrive vedtak som er forståelig for mottakeren og andre offentlige instanser bl.a. når det gjelder ev. utreiseplikt.

Vi bemerker for ordens skyld at UNE alltid besvarer omgjøringsanmodninger, men vil normalt ikke vurdere omgjøring av et tidligere endelig vedtak av eget tiltak. Det gjelder også tidligere asylsøkere, inkludert barnefamilier, med utreiseplikt. Personer som ønsker et vedtak omgjort må derfor i utgangspunktet selv, eller via fullmektig, be om dette.

Sekretariatet tar for øvrig stilling til utsatt iverksetting i saker der vedtakskompetansen er delegert til sekretariatet. Retningslinjene for når sekretariatet kan avgjøre en sak ligger på www.une.no. Dersom sekretariatet ikke har vedtakskompetanse, er det nemndleder som beslutter om det skal gis utsatt iverksetting.

Når det gjelder NOAS' henvisning til EMD og «rule 39», bemerker vi at UNE ikke er enig i NOAS' forståelse av EMDs regelverk og praksis. Vi er kjent med NOAS' brev av 06.05.2014 til Sivilombudsmannen, og sitat gjengitt der fra en tilbakemelding fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) til NOAS. Vi kan likevel ikke se at den gjengitte uttalelsen sikrer til en ubehandlet/ubesvart omgjøringsanmodning der klageren har en utreiseplikt. Vi forstår det slik at det er en ikke-uttømt mulighet til å begjære midlertidig forføyning for domstolene som kan avskjære en beslutning om «rule 39».

Saksbehandling vedrørende barn i UNEs saker

NOAS reiser også spørsmål knyttet til saksbehandling og høring av barn. Vi viser til våre interne retningslinjer, publisert på www.une.no, om Barn i UNEs saker. Retningslinjene gir nærmere anvisning på når barn bør høres av UNE og på hvilken måte. Vi vil også nevne FoU-rapport nr 1/14 «Barn i asylsaker» som er en evaluering og kartlegging av hvordan barns situasjon blir belyst i UNEs saksbehandling, herunder høring av barn. UNE har på spørsmål fra Justis- og beredskapsdepartementet gjort rede for sitt syn på funn og anbefalinger i rapporten. Når det gjelder NOAS' spørsmål om hvordan UNE sikrer at barns rett til å bli hørt ivaretas, viser vi derfor til brevet som ble publisert på www.une.no den 16.05.2014.

UNEs veiledningsplikt- og informasjonsplikt

UNE ivaretar veiledningsplikten etter forvaltningsloven primært i forbindelse med enkeltsaksbehandling, men også ved å informere om regelverk og praksis på www.une.no. Vi har også der gitt informasjon om engangsløsningen med link til departementets pressemelding. Etter NOAS' brev har vi nå tatt inn særskilt informasjon om at familier som ikke har en sak til behandling må fremme en omgjøringsanmodning for at UNE skal kunne vurdere om det er grunnlag for opphold etter engangsløsningen. En rekke redegjørelser på UNEs hjemmeside omhandler forøvrig lengeværende barn. I saker der barns tilknytning til riket blir anført som oppholdsgrunnlag, vil UNE be om oppdaterte opplysninger om barnets situasjon dersom det er nødvendig. Et funn fra den nevnte evalueringen av UNEs saksbehandling er at UNE legger ned en betydelig innsats for å fremskaffe ytterligere opplysninger i de tilfellene saken ikke er tilstrekkelig belyst. I mange tilfeller ber UNE også om at det fremlegges dokumentasjon på identitet og orienterer om at det kan ha betydning for vurderingen av saken. Når det f.eks. gis utsatt iverksetting til barnefamilier som har anført § 8-13 (engangsløsningen) som oppholdsgrunnlag, opplyser vi samtidig om at bestemmelsen stiller krav til at foreldrene har medvirket til å avklare identiteten og at det for øvrig er et krav etter § 8-12 at det fremlegges dokumentasjon på identitet når det er mulig.

Med hilsen

Ketil Larsen
avdelingsdirektør

Christine Dahl
seniorrådgiver

Kopi: Justis- og beredskapsdepartementet \ Utlendingsdirektoratet \ Politiets utlendingsenhet

Dette brevet er godkjent elektronisk i Utlendingsnemnda og har derfor ingen signatur.